

„Narodni list“ isisati svaki broj, četvrtak po dva puta.

Članak on je na godinu 4 kruna, na svaki broj 4 kruna, pojedina broj 6 kolera.

Za inostranost plaća se po sedmici poština.

Nijedna uplata ne vrijedi ako nije uložena izravno upravi lista.

Narodni list.

Za oglašavanje plaća se 12 fil. po redku, za više puta po godišti.

Oglašaji šljku se na uređništvo lista.

Uredništvo i uprava lista nalaze se u Voloskom.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narodnost jest tjele bez kosti!“

Br. 9.

Volosko-Opatija, u četvrtak 3. marča 1904.

God. IV.

Njegovu Veličanstvu kralju Švedskome

za boravka u Opatiji 1904.

Svjetli kralju kraljujući Švedom,
Koji k jednu pjesnik kralj si nama,
Hrvat evo, kićen Tvojim redom,
Klanja ti se pjesme kiticama.

Pozdravlja Te hrvatskom na kraju
Lastujućeg pjesničkoj na lasti.
Boravećeg hrvatskom u raju
Gdje Ti evičeću svu će zimu cvasti.

I Učka Ti glavicom se klanja,
Tja i more lagodno se biba,
Galebi se krilo s radovanja,
Pomila i glavu morskā riba.

Te i Lovran, Ika, Opatija
I Volosko na zvoniku hrama,
Brodovlje nam, barčica što čija
Veselim Ti viju zastavama.

U slavu Ti sve to, svjetli kralju,
U slavu Ti pjesma, milje Tvoje,
Različe se blizu i po dalju,
Opatijske krasi perivoje.

Kralj veličaš ljudske ideale,
A da ja Te ne veličam kralja?
Da ne zvone svud nam Tvoje hvale,
Ii da za nas takva što ne valja?

(Najzahvalniji vitez kr. švedskoga mačevskoga reda.)

Mošćeničani i Bersečani dan oslobodjenja je blizu!

Mošćeničani! Bersečani! Braćo!
Srešite, hitite ča od sebe aramotne ve-
rugi, s kemi su vas okovali neprijatelji
vaše krvi, vašega jezika, vašega imena!
Stanite, dignite se na nogi i zagrmite:
Mi ćemo bit sami gospodari, sami —
sami — a nećemo, da nam zapovedaju
od Talijana plaćeni ljudi, ljudi prez
srca za sve ono, ča nas tišći i boli...
Sve su nam hitili pod nogi dosa-
dašnji naši gospodari, ti vaši i naši
neprijatelji! Oni ne mare za vas, dobra
braćo naša, oni gledaju samo kako bi
ugodili Talijanom va Lovrane i onemu
doktoru Talijanu na Voloskom — zač
oni od tega imaju svoju velu korist.

Ale svaka njihova korist — vaša
je škoda, Mošćeničani i Bersečani braćo,
i mi vam poručujemo, da vam neće
bit nikada dobro, dok se gud ne oslo-
bodite onih, ki vas grizu i gaze. A ti
ki vas grizu i gaze — to su vaši do-
sadašnji gospodari na obćine. To su
ljudi prez srca, prez boljega i lepšega
čućenja, zač nam oni hitaju pod nogi
našu lepu, našu zlatnu i sladku mater-
inu besćedu — naš lepi materinski
jezik. A taj jezik, kega mi govrimo
drag je nam i posvećen.

Posvećen je od Boga, posvećen je
od prve besedi, ku nam je mat naša
sprogovorila, kada smo prvi put na svet
prišli. Posvećen je taj naš jezik i od
oneh našeh starih, ki počivaju va ci-

mitere... Zadnja njihova molitva,
zadnja njihova beseda bila je naša —
domaća beseda.

Posvećen je taj jezik od one ne-
srećne naše braće, ki su dugo i dugo
od nas — na širokem more va silnih
svojih muka spustili svoju dušu. I nji-
hova je zadnja beseda bila naša do-
maća. Naša domaća beseda bila je ona,
s kom su oni, utapljujuć se, za zadnji
put zazivali svoju nesrećnu, svoju dobru,
svoju stariću mater!

I tu dragu besedu bi nam oteli
zgazit, pod noge hitit, oni Kotešići, oni
Fortunati z Dragi!

Ne — ne — nedajmo im — ne
pustimo im — branimo tu milu besedu —
branimo naše lepo sveto ime —
našu dragu zemlju — našu starinu.

Talijanu ono ča je talijansko —
nam ča je naše!

Na noge ljudi! dignite se, prote-
rajmo one, ki nam blate našu čast!

Mošćeničani! Bersečani! Izbori su
tu. Svi vi, ki ste naši, ki ste s nami,
ki imate dobro i pošteno srce! dajte svoj
glas svojim ljudem i išćite neka se svuda
i va svem vraši sveta volja vaša!

Mošćeničani i Bersečani! Složite se,
dignite se, pa svi kako jedan oterajte
neprijatelja s mesta, kega ni dostojan.
Obćina neka pride va vaše poštene i
vredne ruki, ona neka bude vaša, vaša
i samo vaša.

U boj braćo, u junački boj!

Neka Vam va tem bude od pomoći
Bog i naš slavni patron: Sveti Andre!

Podlistak.

Nedjeljni razgovori.

Barba Tončić: Dunke Rusom, bi
reć, da gre slabo, ā?

Stari Marko: Ki vam je to po-
vedal?

Barba Tončić: A ma — čital sam
ja to va fojeh...

Stari Marko: A va keh fojeh, ako
se sme znat.

Barba Tončić: E, va „Piccolo“, va
„Popole“, va „Bilancie“... Ni dneva, da
se ne čita, da su Japonci probušili ki tu
ruski brod.

Stari Marko: Dobro. Da vas ja
neć pitam. Recite malo vi mane, vi, ki čitate
svaki dan „Piccolo“, koliko su već ruskeh
brodi Japonci potopili ale pak dizarmali?

Barba Tončić: E, koliko? Ča ja
znam — ja ih nisam brojil.

Stari Marko: Ma sam ih benj broj-
il ja. Čete, da vam povedem ja koliko?

Barba Tončić: Povedite!

Stari Marko: Rusi su po „Piccolu“
i po „Bilancie“ zgubili uprav sedam brodi
više nego su ih imeli va onih krajev. A

hote vi to našem ljudem povedat. Oni te
vam reć: Hm! „Piccolo“! „Bilancie“! Hm!
telegrami! Ja — to je neš! A preprosti
ljudi, ne znaju oni, kako se Abrejski gospo-
dari od „Piccola“ vesele za sve ono, ča
davaju pojist trubastem ljudem! A kako oni
sebe sa svojemi laži napanjuju žepi a sve na
račun od tovari, ki ujim veruju! Čujte ovo:
Neki dan je Abrej od „Piccola“ rekā: Jutra
treba da čagod stampamo, s čem ćemo stor-
it malo beći. Dobro, su rekli oni, ki draj-
saju po „Piccole“. I drugi dan ste mogli
čitat va „Piccole“ s debelimi slovi stampanu
viest: Porto-Arturo bombardata —
Porto-Arturo in fiamme — Porto-
Arturo in mano dei Giapponesi.
Ammiraglio Alexejeffprigioniero.
I Giapponesi a Mosca? Kad je izišal
„Piccolo“, Trst je vas kako znorel. Ki god
je imel dva solda va žepu, šal je da kupi
„Piccolo“. Tri pati su na taj dan morali
šampat „Piccolo“. Beći kako blata. Abreji
od „Piccola“ sve se hibazdaju i dave od
smeha. Drugi dan, to se zna, su izjavili, da
ono nije bilo niš istina i svi va Trste su
ostali s dugim nosom.

Barba Tončić: Ja ma mane je
Kenić va Lovrane povedal, da tako pišu i
nemški i engleski foji. Dunke neć mora bit!

Stari Marko: To se zna, da pišu.
Jedno zać i Nemci i Englezi su zakleti ne-
prijatelji svih Slaveni, drugo zać i engleska
i nemška stampa je va abrejskeh rukah, a
poznato je, da Rus ne trpi doma Abreji,
treće pak zaradi varanja na borsu. Tako je
isto bilo i za vreme ruske i turske vojske.
Abreji su i onpat kako i danas vapili:
„Rusku je djavol zel — ona je šla!... Pro-
pala je!“ Na to su, dakako počeli palat
ruski papiri na borsu. Ljudi tobože, da spase
čā se je moglo spasiti, poprodali su ti papiri
za mali beći. Abreji pak, ki su znali kako
stvari stoje, su ih brže bolje pokupovali i
obogatili se čim je Rusija potakla Turke.
Tako će bit i sada.

Stara Mare: Ma ki su ti Japonci.
Stari Marko: Japonci su ljudi žute
kože od prilike kako i Kinezi.

Stara Mare: Su Kriščani?

Stari Marko: Nisu. Pogani su.
Kriščani ima malo, merda kakoveh 140 tisuć.
Živi su to ljudi, kako šinjije čine oni, ča
vide da i drugi delaju. Tako je i njihov
život uređen većinom kako i va našeh kra-
jev. Imaju škole, novine, železnice, brodove,
fortice — sve kako puli nas. Zvani se čine,
kako da su civilizirani ljudi — ali unutri
su još divljaci — pravi Mongoli. Pali njih,

na priliku, gospoda jašu na siromahu i tako
jašč hode po ulicah grada. Ženske su blede,
kako da su prez krvi. Strašno su lene —
nemaju se i za to su nezdrave. A takova su
im i deca. Mala, krhljiva i slabāna.

Barba Tončić: A žene se tamo
ljudi?

Stari Marko: Žene. — Nego imaju
vicij, da se posle kratkega vremena razdele
od ženi. Tamo vam se ih rastavi do 150
tisuć pari na leto.

Sused Jure: A koliko će bit teh
Japonci svih skupa?

Stari Marko: Bit će ih od prilike
kako va našem kraljevstvu puka.

Luce: A kakov jezik govore?

Barba Tončić: Nekoliko besed sam
zapametil još od kada sam tamo navigeval.
Tako sam zapametil i ovo:

„Jo no naka ni — neru hodo raku va
nakarikeri; — Uki — yo no baka wa —
Okite tataroku.“

Sused Jure: A ča će to reć?

Barba Tončić: To će reć: Na ovam
svete ni večega veselja nego spat, a samo
trabasti ljudi so dižu s postelji i delaju.

Stara Mare: Lepi ljudi ti Japonci!
Stari Marko: Po tem se oni i rav-

Dopisi.

I.

Iz Podgradske občine.

Budalosti, katere sta začela Marotti in Zadković kot upravitelja podgradske občine uganjati — pridno nadaljujeta. V predznani naši številki smo o teh dveh junakih le na kratko poročali, o nekaterih stvarih. Ker nam pa naša narodna dolžnost zapoveduje, da ljudi, ki nimajo posredno v uradu opravila, razsvetljivo in njim odpremo oči, kedo sta ta osrebovatelja ljudstva — evo vam nekaj novih dokazov:

Zadetekom tega leta zaposlilo se je bilo deželni odbor, da pošlje računovodja, ki bi spravil v red stare račune; ta je sicer prišel, pregledal račune prejšnjih let, a sklepni račun za leto 1903. ter proračun za leto 1904. naložilo se je sestaviti občinskemu tajniku, katerega je upraviteljstvo za to primerno odikodovalo. Marotti in Zadković pa s tem še nista bila zadovoljna. Pisarica in brzojavljala sta na vse strani, da bi kje do- bila človeka, da bi delal račune ko so med tem že bili isti izgotovljeni do cela, le nekaj pobotnic in računov je bilo treba še opisati v densno knjigo. Dne 19. t. m. pa je nakrat prišel iz Trsta neki Klemenčič (menda na vabilo Marotti-ja) delat račune — isti dan pa je tudi deželni odbor naznanil, da pošlje svojega uradnika.

Brez vedenja načelnika upraviteljstva sklical je Marotti za dne 19. t. m. sejo (spopolnoma nepotrebno, ker je bila zadnja še le dne 11. t. m.) ter povabil tudi načelnika k seji — čuje na ter povabil načelnika — ne načelnik Marotti-ja. Ker je bilo načelniku znano, da seja ni potrebna k istej tedi ni prišel. Vsaka seja stane denar, in tega pa Marotti kakor Zadković menda zelo potrebneta, ker bi rada vsak teden po dvakrat imela seje. V odsotnosti načelnika postavil se je zapisnik, katerega je napisal oni Klemenčič ali Klemenčich (mi ga ne poznamo). In gjej! Zadković in Marotti pobotala sta se iz Klemenčičem (seveda ne za svoje, ampak za občinske denarje) za K. 600 brez: petsto kron, da vpiše še neke pobotnice in dovrši račune, kar še manjka, nasprotno pa se je Klemenčič zavezal izgotoviti celo delo do konca februarja. Pač masten zaslužek v 9 dneh zaslužiti 500 kron, to se še vzame iz Marotti-jevega žepa pa itak ne gre. Ti ubogi kmet pa le plačuj Marottiju mnogoštevilne seje, ter zaslužek njegovim privržencom. In potem pa mu še verjemi, ko leta okoli po vaseh in po hišah, ter kot upravitelj, ki je sam podpisal prošnjo, da bi se smele takoj začeti pobirati zaostale občinske doklade, prigovarja ljudem naj ne plačujejo, da bo že on naredil in priskrbel vse to, da jih ne bo treba plačati. Saj se poznamo dragi France, to je volilni maneuver. Vzemi si raje še enkrat 10.000 iz Poreča,

pa ti plačaj zaostale adicijonale, potem ti bode mo verjeti, da jih ne bo treba nam plačevati.

Kadar pa bo prišel Marotti vas kmetje zopet nagovarjat, pokažite mu luknjo, katero je pustil zidar v steni odprto, pa se raje držite vsapisemkega izreka: „Dajte Bogu kaj je boljšega in cesarju kar je cesarjevega“ če hočete, da sami ne bode imeli škode, ter ne poslušajte neresničnega Marottovega prigovarjanja.

Iz Rovinjskega sela. Evo moja kmetaska ruka prišla je za pero, da vam štogod javim, kako se je zivalo v našem selu ovega puta. U kalabrezkom „cerkulu“ su Karnjeli imeli svaku nedilju ples pak su se ponapili, onda posvadili i potakli. Komu nu z nožem odrezali prsti, komu ruku, tako da nimaju nigdar blagoslova božjega nego prokletstvo palo je na nje. Mi dobro znamo, da Bog ne plaća svake subote ali onda kada plati plati obilato i kako treba. Na pustnu nedilju su se ti Karnjeli opet posvadili te je jedan drugoga drko udaril s kamikom po glavi a jedan drugi je imel goli nož u rukah. Da ste videli kako je ostal osramljen njihov presidente Jure Pokrajac, pravi Dalmatinac, koji bi htio po silu bit Talijan. Isto valja za njihovoga tajnika Šime Udovičić. (Zalostna njuhova majka, kad tako svoju krv i majčino mlieko pod noge hitaju! Op. uređ.) Dragi moji „mačići“ njvakajte koliko boćete, da ste Talijani ali ime vas izdoje. Toliko vam pišem od talijanskoga „Circolo dei coltelli“. Sada hoću, da vam naznam i od svoje čitaonice, kako smo pasali lepo sve pustne dane a osobito na dan pusta. Taj dan smo imeli maskaradu sa tombolom, predstavom i pjevanjem (ma bravo, živili! op. uređ.) tako da smo završili pust jako lepo i mirno. Naša mladež obojega spola bila je sva vesela u našem poštenomu društvu. Mi nimamo potrebu tudjih „biguli“ i tovarskoga mesa i judinoga novca. Mi smo siromaki, koji svojim žilji dobivamo svakidani kruh a nećemo, da zatajimo svoju krv i svoj milji i slatki materinski jezik. Mi znamo, da smo istareki Hrvati, takovi ćemo ostate i braniti svoju crveno-bielu-modru zastavu a proti talijanskoj prolit ćemo makar našu zadnju kap krvi! Izdajkani propast, našim pomoz Bog! A mi svi članovi od hrvatske čitaonice damo hvalu našem predsedniku Antonu Ružičiću i njegovom podpredsedniku Ivanu Zoviću. Bog neka ih poživi do mnogo godina, da budu na sreću sebi i svomu milomu narodu.

Dodatak uredništva. Ovaj sastavak uvrstili smo skoro bez promjene onako kako smo ga primili. Čuditi se moramo zaista, kako može čovjek kmetaski ruke bez ikakvih nanaka ovako lepo pisati. Gdje živi tako bistar narod neće brzo propasti narodna svijest. A vi domorodci iz Rovinjskoga Sela, držite čvrsto uz vaše dičpe Antona Ružičića

Stari Marko: Šegav je Rus. Zna on ča dela! On vam pride samo samo va sameh 15 dan.

Sused Jure: A kako to vruga?
Stari Marko: A lepou! On je lepo storil železnica, ka ga iz Rusije peje drito do japonskega mora.
Stara Mare: To mora bit daljnija, a?
Barba Tončič: Niš drugo, nego jedno 80 piti toliko kako od Pala do Trsta.
Sused Jure: Brrr! Sve strel! Ali je za to trebalo i dosta beš, a?
Stari Marko: Ima ih Rus, ne bojte se vi. Japon ča pet meseci neće imat ni krajara va kase, dočim je Rusija osigurana za tri leta i pol. Tri leta i pol more trajat vojska i Rusija će to komad očitit.
Svi drugi: Kako je to silno i jako cesarstvo! Japonu ne danke crna pisa.
Stari Marko: Ne samo njemu već i još kemu, ki se danas još igra i raga nam Slavenom. Vidjet ćemo, ki će se zadnji smet!

Sjecaite se istarsko društvo sv. Cirila i Metoda!

I Ivana Zovića, bješite od izajjica i šarenjaka, jer su oni kuga svieta.

Baška, koncem veljače 1904. Velicenijski gosp. uredništvo!

Milko sam, da će vam se javiti koji glode „Zabava“ priredjene na mesopustnu nedelju u našem ubavom Jurandvoru, počto ali vidim, da se svi oglašite, evo mene, ne-uka otom poslu.

Mnogi će se od vaših cienjenih čitatelja širom Istre pitati, ali gdje obstoji taj Jurandvor? Ovo za sada u kratko. Prijane! Ako dodje u Bašku, molim te prošeci se do glasovite crkve Sv. Lucije, na glavu zbog najstarijeg hrvatskog spomenika pisanog glagoljskim slovima iz dobe hrvatskog kralja Zvonimira, odatle eto te za 5 časa u „Jurandvoru“, koji ti se izdaleka čini kao kakav „Ljetnikovac“ obrašten narančama i paomama, da, ali da neduljim ejdno na samu stvar.

Dakle Jurandvorci, ljudi poljođelci, kojih danas imade mnogo raztrešenih i po Amerjci, to su vam ljudi mirne čudi, po-bozni, i ljudi od oka, uvidiše i oni da njim nekako neide bez društva i zabave, namišše (osobito mladji narastaj) kako da si ustroje kakvo društvo za sastajanje na razgovore i na ponku, namišše ustrojiti „Ljetnikovac“, u to ime zamoliše nekoje rodoljube u Baški, e bi im bili prvi prirediti potrebito, te da zadobiju namišljeno, našto posljednji dragovoljno pristaje, i da se jih bolje oduševu na njihovu zambolu prirediše im dne 14. t. m. zabava sa tamburanjem u kući gosp. Mate Barušića. Kuća sasvim prostrana bila je dubkom puna naroda, šteta kiše, koja je tog dana neprestano padala. Čisti prihod (na koji se ipak ne možemo potajiti) namjenjen je za ustrojenje hrvatske čitaonice. Eto braćo, prvi pokus uredio je sjajnim uspjehom, Bog će dati da će biti bolje.

Živili Jurandvorci, živili predstavljači i predstavljačice! Braćo Jurandvorci ustrajte u započetoj poslu, ne malaksajte, kucajte i otvoriti će se vam; ne zaboravite one nišetići, koji su vam odvracali narod od zabave, a pamтите i onoga doli, koji se je počkožio vašim novcem, okrenite mu svi složno ledja, bit će za vaš žep i za vaše zdravlje bolje, dakle do vidjenja do po Uskrsu.

Iskrjeni vam pozdrav od vašeg starog Klančara.

Sve, koji primaju „Narodni list“ a ne kane poslati nam predplate, pozivljemo ovim za zadnji put, da nam list povrate jer ćemo ih inače smatrati predplatnicima i jecati od njih predplate. Preporučamo svim domorodcom naš list.

Domaće vijesti.

Izbori u Mošćencah. Iza tolikog zatezavanja oglašilo su napokon u nedelju, da će se izbori za naše novo občinsko zastupstvo obaviti dne 8. i 9. marča i to: III. tielo bira u utorak, dne 8. marča od 8 ura napred; II. tielo bira u sredu, dne 9. marča, od 8 ura pa do podne; I. tielo isto u sredu, od 1 ure napred.

Preporučamo našem ljudem, da nijedan ne ostane doma, nego neka svaki gre votat i neka vota za one ljude, ke njih naša narodna stranka preporučiti. Svamota je, da nam zapovedaju ljudi, ki niš ne gjedaju na korist komunu, ljudi ki su plaćeni s Jadinem novcem, ljudi ki pod nogi hitaju naš lepi zajik. Mošćenčani i Bersečani pokažite, da ste ljudi, pokažite svieta, da niste Talijani, kako vas nazivlju „Piccolo“ i Compagnie.

Carevineke vješte. Bečki parlament sazvan je za 8. ožnjika t. g., kaže se, da će se u istom na novo razpravljati samo novi rekrutni zakon. Pripovjeda se, da će parlament biti raspušten, ako ne budu razprave u istom teklu mirno i bez obstrukcije. Veselite se istarski bigulali. Bit će gulaša od tovarskoga mesa.

Udruza sv. Mihovila u Radeših obdržava je u nedelju, dne 28. februarja svoju redovitu glavnu skupštinu. Na istoj bijahu iza-

brani: za predsjednika g. Vjekoslav Šinčić, za tajnika g. Mate Mavara, za blagajnika g. Josip Ferjan, Rihar. Očekujemo od prijatelja u Radeših obdržuju vjest o toj skupštini.

Ki je Anzulo Štiglić dal obisat pač na Matulje? To sa se neki dan pitali svi pametni ljudi, ki su videli pač Anzulo sa Matulje, da mora prisustvovati dočeku švedskoga kralja. Ča ima on tamo? Spadaju Matulje pod Leprinac ale pod Kastav? Ale pak su morda Kastavci zibrali Anzula na svojega podestu? Ča ima on tamo, tim više, ča je bilo odlučeno, da će na Matuljah dočekat kralja samo gosp. c. kr. kot. kapitan i profesor Dr. Glax Neko Anzulo otel je po silu paradrživat — pak se je zvukal gore do Matulji. Koliko okrunjenih glavja je do sada prišlo v Opatiju, ma nismo nikada videli Dra. Staggera na Matuljah pull teh prilika i to za to, zač naš Dr. Stanger zna ča gre a ča ne gre. Ča je to likovat vs avakamo — osobito pak onde, kada se nikako nima mesta. Čudimo se gosp. kapetanu, ki je dopustil. Neka gosp. kapitan stavi ruku na srce, pak neka reče, za koliko nebi bil rad, da se na stacione dogodi kakav skandal upravo u času dolazka Nj. Velič. kralja? A to se je moglo dogoditi, zač više je nego siguro, da Anzulo nebi bil dobro prošal, da ga je na vreme videlo par paprenih Kastavac. Ča ima Anzulo na teritorije Kastavac? Pak da bi barem ta Anzulo znal reč dva besedi — nebi mi bilo ni pol tugi.

Ma jur namo svi, da nima blizu tako tvrde glavja, kakova je Anzulova! Pak vidite sami, kako se ne zna ni prezentat! A da bude nepodobična veća, još je za, sobom zel i onu peru od Marki-a. Jedan Marki kod dočeka jedne kralja! Ma gospodin kapitane, kako ste gledali? Stavite ruku na srce, pak recite, ča bi te bil odgovorit, da Vas je Nj. Veličanstvo zapitalo generala bivšega učitelja Markia? Bi te bil nauč odgovorit, da je penzionan učitelj. A ča bi te bil odgovorit, da vas je Nj. Veličanstvo pitalo: Zač su ga penzionalno maldega?

Pak s kakovim obrazom se more Marki stavit mej jedneka c. k. poglavara i jedneka Dra. Glaxa? Kada bude prišal v Ičić kakov grčki ministar ale pak podestah iz Patrasu, prosto bi bilo Markia stavit se spređa njh ale va ovakoveh prilikah, kakova je to bila, protestajemo, da takov čovek zastupa občinu Vepirnac.

Pak kakovu figuru je delal va karpoc Marki? Kako on, ki se još ni nikada peljal. Opatija puna ljudi, a on se va karpoc celo vrijeme neč manizal, premetal se i tako se je stikal k Anzulu, da su se ljudi smeli i smeli, A čulo se je i povika: Grego! Grego! I ti povici su se čuli sve dokle se nisa Marki i Anzulo stišajeni va zaprtoj karocu uputili put Domavići.

Mjestne vijesti.

Dolazak Njegovoga Veličanstva kralja Oskara II. u Opatiju usledio je, kako je već bilo oglašeno u subotu, dne 27. pr. mj. a večer. I naše Volosko i Opatija okitile su se za tu prigodu zastavama, mnoge su kuce razsvjetljene bile — neke upravo gospodski. Sve da je i bila velika studen, sva je cesta od „Štefanje“ pa do Vile „Jeanette“ bila prenapunjena ljudstvom. Za desetom uzrom najavilo je praukanje vatrometa dolazak Nj. Veličanstva, koje su na Matuljah dočekali gg. vitez Manussi do Montesola i Dr. Glax. U blišini „Štefanje“ smjestila se glazba i kod dolaska kralja Oskara II. zavrivala je švedsku himnu, dok je mnogobrojni svieta udario u silne poklike: Živio! Čuo se je i tamo kakav pridešeni Hoch! Talijanskemu „Evviva!“ ni traga. Njeg. Veličanstvo, očito vanredno imenađjivo, stalo je kočjom pred Štefanjom i zahvaljivalo občinstvu na srdačnu dočeku. I kasnije, kad je kočija dalje krenula kroz Slatinu bilo je Nj. Veličanstvo burno podržavano. Pred Vdom „Jeanette“ postavili su u red vatrogasni i veteranci i s gorućim bakljama pravili spalik kod pro- laza kraljeve kočije u Vile.

I tu se ponovilo klizanje kralja, Zario! te se je dakako i tu nadgledalo čuo se

naju. Njihova vela lenost bit će i njihova rovina.

Sused Jure: Kolik pak je ta Japon? Barba Tončič: To su vam sve same izuli liliti otoci. Najveći otok zove se Hondshui Nipon. Na njemu je i grad Tokio va kem stoluje japonski cesar, kega tamo zovu Mikado. Japon vam gleda licem proti Kini a z doljnjim krajem se dosta bliža carstvu Koreji, kada se sada iskreču japonski soldati. Kad obrnete penizulu Koreju onputa ste bizzo va gulfo od Pešili, kada vam je i on famozni ruski porat „Port-Artur“, kega je „Piccolov“ Abrej videl već va rukah od Japona.

Stara Mare: Nego vi nam još niste rekli kolik je ta Japon. Je to ča veći od naše Istri?

Stari Marko: Ženo, kada ti je pamet! Od Japona biš lahko mogla napraviti 80 našeh Istri.

Stara Mare: Aj štrokala A je to drugo?

Barba Tončič: Vsporu od gvcri, ki jako dobro hodi, ča se najmanje mesec dan do dole — drugi vapori aj Bog ako pride čole i za 40 dan.

Sused Jure: Briznar Rus, koliko će mu se, dokle se dole privuče.

sretno namiko Hoch! Na balkonu Vile „Jeanette“ stala je kraljica. Čim ju je kralj opazio, srdacno njoj se ja naklonio i milo ju podravljiva. Nj. Velikanstvo kralj Oskar II. liep je, jak i zdrav starac, simpatična i mila pojavi. Zdrav nam došao i zgodno spreo što duže vremena među nama, među našim dobrim domaćim Hrvatima živio!

Namjestnik grof Goëss u Opatici. U utorak, dne 1. marča e. god. došao je u Opaticu tričanski namjestnik, grof Goëss, sa se pokloni Njegovomu Velikanstvu kralju švedskomu. U 11 sati pp. bijaše grof Goëss primljen od kralja u audienciju. U 12 sati odjeljao se u Loran a popodne inspicirao je urede c. k. kotarskog glavarstva u Voloskom.

Comune di Veprinac. Prigodom dolaska švedskoga kralja, leprinački su Kalabrezi stavili na Slatini per traverso dve gređi i na njih su kako na kakovoj mrtvačkoj kasele jušto s onakovim slovi napisali: „Comune di Veprinac“. Kad su Nj. Velikanstvu protumačili šta će to reći, Nj. Velikanstvo se je ljubezno nasmešilo i reklo: „Ja sam mislio, da sam prišao u Opaticu, a kad sam ovdje stajao pisano: „Veprinac“. Onputa se je kralj popal, da će su va tem Leprince Talijani? Na to mu je jedan ministar odgovorio, da nisu va Leprince Talijani već nekakvi čudni ljudi slavenkoga roda i jezika, ki se arame svojega materinskoga jezika tako, da ga va svakakovih prilika pod nogi hitaju. Na to je Njegovom Velikanstvu reklo: To se nigdje ne dogaja. To ni leplo! A mi pitamo: S kakovom namjerom su se stavile na one gređi one talijanske besedi? Sigurno s tom namjerom, da se izvisećem-gustu, kralju Oskaru pokaže, da je Leprinac talijanski i da va Leprince živu Talijani. A je to leplo? A je to dostojno? Njegovom Velikanstvu prišlo je ovamo, da uživa svoj sveti mir, u sialu, da je prišlo mej dobre naše domaće ljude! A jesu Anzulo i kompanija hoće, da pokaže, da kralj ni prišao mej naše dobre domaće ljude, već mej nekakove Talijane — morda i anarhista. Kako da je Lepřinać domovina od Brescia, od Lucchena, od Caseria i drugoh talijanskeh briganti. To je uvreda i sramota za Veprinac.

Posujšnica u Voloskom. Reg. zadruga za ograničeno jamčenje, održavati će dne 26. marča t. g. a 3 sata posle podne u velikoj dvorani „Narodnoga Doma“ u Voloskom svoju VII glavnu redovitu godišnju skupštinu.

Zatvorili ga. Neki dan pripeljali su u Voloski zatvor Ivana Jardas-Garića iz Mučieeve Ravni (županija Paži) jer je otkriven, da je razpakačavo krivotvoreni novac. Jardas je desni prijatelj kumpara Krišića.

Svega po malo.

Sreća u „Monte Carlo“. Monte Carlo je glavni grad kneževine Monaco va Italije. Va Monte Carlo nalazi se igraona ili „bisca“ kako zovaju ljudi cigeloga svieta, da na igri „roulette“ pokušaju svoju sreću. Prošli mesec došao je va Monte Carlo neki mađjar Bela Justh pak je samo dobio preko jedan milijun franaka.

Amerikanski novci. U New-Yorku ob- stoji banka pod imenom „Prva hrvatska banka u Americi Frank Zotti i Drug u New-Yorku“. Sama ova banka poslala je godine 1903. u Europu K. 9,614,287,44, od česa odpada na naše strane K. 9,142,687,44. Usporedimo li godinu 1903. za 1902. i 1901. proizlazi, da je rečena banka poslala u domovinu: god. 1903. K. 9,142,687,44, godine 1902. K. 3,392,427,24, god. 1901. K. 1,280,929 i 50 heiera. Od poslanoga novca kroz gornju banku a godini 1903. poslalo se preko „Prve hrvatske štredne u Zagrebu“ K. 7,399,808,26, drugu banku a raznim državama K. 9,214,479 i a hvala. Ukupno K. 9,614,287,44. Dakle samo preko banku Zotti i Comp. primila je naša domovina u godini 1903. kako gori rečeno K. 9,142,687,44 (t. j. deset milijuna 142 hiljade 997 tisuća 49 heiera). Ovo tip je stian novac, što ga naše zemlje dobija iz Amerike, a i nazvano li u obzir, da mnogi naš Amerikanci žive svoj novac i kroz drugu

banke pak i po pošti, to moramo priznati, da k nam dođe lepoga novca iz Amerike. Brzojavni stupovi od papira prave se u novije vrijeme u Japanu, jer se laglje prenašaju a trajniji su i cijeniji nego drveni. Stupovi su iznutra šupiji, a namode se raztopinom nekakove soli, da se očuvaju od kakaca.

Uniforme od papira nose neki djelovi vojske u Japanu i kašu, da je ova vrst odjeļa jaka kao da je od vune.

Kod porodica mladaoga Japaneza zasadi se uvijek drvo, koje se pusti rasti, dok ne dočine diete ošeni. Tada se drvo porječie i od njega učini pokućstvo, koje mladi par drži za najvrednije u kući.

Obična paučina tako je lahka i tanka, da do 40 tisuća kilometara duga njezina zica težila bi samo 228 grama, to je manje nego četvrtinu od kilograma, akoprem bi se s tom žicom obavilo oko naše zemlje.

Najveća fabrika bačenaška naizai se a gradu Reddithu u Englezkoj. Tamo načine na jedan čedan do 70 milijuna bačenaška.

Najveća fabrika žigica ili fulminanti je ona u Jönköpingu u Švedskoj, koja dogotovi na dan preko 50 milijuna žigica.

Ogromnu pokrkvatu žabu imaju u New-Yorku. Duga je preko 1 metar, široka 80 centimetara, visoka 52 centimetra (to je preko pol metra) a težka 156 kilograma.

Najveća vojnička kasarna nalazi se u Varšavi u Ruskoj. Orijaška ova građevina ima prostora za 38 tisuća vojnika. Skoro isto ovako velika nalazi se u engleskom gradu Aldershotu. U njoj ima dovoljno prostora za 25 tisuća ljudi.

Silepa ljepotica. U Newyorku obdržavano je nedavno natjecanje ljepotica. Za najljepšu bila je proglašena neka 17-godišnja djevojka imenom Klara Front. Ona da je izvredno lijepa a bistrre joj oči ni u čemu ne odavaju njezinu nesreću.

Bolje su žena nego muževi. Kako drugde tako su i u Francuzkoj bolje žene nego li muževi, jer počinjaju manje zla. Tamo dolazi poprieko na 517 obtuženika 70 žena. Obično uzato odpada u Francuzkoj na 100 obtuženika 14 žena. Držalo se je, da su ženske manje sudsne i kažnjene za to, što nemaju srca, da učine neke veće prestupke. Nu tomu nije tako. I one su vriedne pečiniti i najgora zločinstva. Glavno je kod njih to, što su one ćudorednije nego mužki, pak zato se teže daju na zloćine.

Kako kazne pijance. U Manitobi u engleskoj Americi kazne pijance, na poseban način. Policija uvidila je, da nisu za pijanca zatvori od nikakove koristi, jer čim izadje iz njih, nastoji, da nadomjesti ono, što nije pio, dok je bio u zatvoru. Za to što učini policija? Nepopravljenim pijancem zakaže oko vrata željezni vratnik. Ovakovo „kolajnu“ nosi pijanac dok se ne popravi, a dok ju nosi, ne smije mu dati nijedan krčmar vina.

Šatno brodovlje. Sada, kad se tamo na skrajnom iztoku vodi pomorska bitka, sjegurni smo, da će zanimati naše čitatelje ako im koji rečemo o bojnoin brodovliju.

Moderno ratno brodovlje sastoji iz slijedećih vrsti brodova: oklopnjača, križara, lovača torpeda, torpedinaka, jahta i transportnih brodova.

Oklopnjače jesu, tako rekuć, plivajuće tvrđave. Njihova daljina iznaša oko 125, širina pak 23 metra. Nose 15—18,000 tona. Oboružane su na provi i krmi sa jednim parom topova dugih do 12 m., kojih kalibar obično 305 cm. mjeri. Njihove granate (kravrije) važn do 450 kilograma, te potrebne za svaki hitac 120 kilograma praha. Osim ovih imadu oklopnjače 40—50 srednjih i manjih brzih topova. Željeno, kojim su ovakvi brodovi oklopljeni debele je 10—15 centimetara. Brzina njihova iznaša 18—19 morskih milja (oko 35 Kilom.) na uru.

Križari, to su manji parobrodi i slabije oboružani, ali mnogo su brzi nego li oklopnjače, pak baš zato upotrebljavaju se ponajviše za daleke krajve ili kod nagle opasnosti, koje se također vrlo napješeno za rekonjistranje.

Lovci torpeda opet su manji brzi parobrodi, kojim je u boju glavna zadaća

navajivati na torpedinke i iste razbijati. U tu svrhu njihova konstrukcija je takova, da se mogu naglo kretati, a naoružani su brzimi topovi.

Torpedinke mali su uzki parobrodići, ali strašno hitri. Njihova je glavna zadaća upuniti torpeda, kojim mogu i najvećega morskoga gorostasa za čas potopiti. Ostala vrst brodova ima u boju više nazgrodnu službu.

Emile De Leveleye a našim svećenikima. Ovih dana sam ponovno posegao za učenom študijom „Njemačka nakon vojne 1866. godine“, što ju još oko god. 1868. napisao čuveni belgijski sociolog i tadašnji profesor u Brugge, Emile de Leveleye. Jedan čiel odisek te krasne knjige posvećen je nama Hrvatima. U tom članku raspravlja o odnosu Hrvatske spram Ugarske i obratno, o borbi našega naroda protiv mađjarske prepotencije, te o tadašnjim našim kulturnim prilikama.

Emile de Leveley proputovao je u ono doba sve naše zemlje, došao u doticaj sa svim ondašnjim viđenijim Hrvatima te u svojim knjizi iznio svoje dojmove i svoja opažanja. Ti dojmovi i ta opažanja u mnogom su pogledu za nas laskava i — recimo odmah — utješljiva.

Dotakav se kulturnog pastojanja u našem narodu de Leveleye, se nešto podulje stavio na tadašnjem našem svećenstvu. Tu dolazi razumije se u prvom redu slavni dje-kovački vladika Strosmayer. Što o njemu govori, bilo bi suviše navadjeti ovdje, to više, što je veliki biskup i poslie 1868. proslavio sebe i svoj narod djelima, koja će uvijek živjeti u srcu svakoga Hrvata.

Prelazec na niže hrvatsko svećenstvo de Leveleye veli da je isto većma odano svojoj narodnosti nego li Rimu. Nadalje napominje, da je držanje toga svećenstva slobodno i nezavisno. No najvećma da to svećenstvo resni vauredni entuzijazam, zanos, žarika ljubav spram rođjene grude i narodnosti. Izisav iz puka, hrvatski se svećenik vraća puku — on mu je ave i učitelj i tješitelj, vodja i prijatelj. Za to i veli Leveleye, da je moć hrvatskoga svećenstva u narodu jaka i silna. Sretan narod, veli de Leveleye, koji imadu takovo svećenstvo. Nama je mila, da je liepa svojstva i prednosti našega svećenstva zaobilježio čovjek tolika glasa u doba, kod mi u Europi nismo imali prijatelja na pretek. Za to smo mi i izmili to, a ne možda u misli, da kažemo što nova.

Nego jedno nas pitanje ipak muči: Da je naima de Leveleye živ, pa da mu je danas proputovati Istru, koliko bi on našao ovdau ovakih svećenika, kakvim se je nekoć morao da divi? ...

Književnost i umjetnost.

Knjige „Društva sv. Jeronima u Zagrebu“.

Jeli poznate koledar „Danica“? No da barem većina vas zna za nju. To vam je, vidite, onaj crveni koledar, što ga naši trgovci po Istri i druguda prodavaju puku za ciglih 25 novčića.

Pazite! Tu našu liepu „Danica“ štampa svake godine „Društvo sv. Jeronima u Zagrebu“. Ovo vam društvo ima plemenitu svrhu, da našem puku za male novce dade dobrih i korisnih knjiga. Pogledajte samo „Danica“! U njoj naći ćete svega po malo. Iz početka poredane mjeseca, pak dane, ter svece i svete božje, da znadem, kada se imamo komu u naših molitvah preporučiti. Naprvo naći ćete liepih pripovjesti pak dobre poduke a bozme i mrvu šale, da vam laglje prođe vrijeme. Vidite, takova vam je na popreko „Danica“.

Ali društvo sv. Jeronima ne štampa samo „Danica“ nego i drugih potrebitih i korisnih knjiga, a to za tako male novce, da nijedan kajtar ili trgovac s knjigama nebi ih mogao tako cieno štampati. Pazite. Ovo društvo daje na godinu svojim članovom sa ciglu kruni ili 50 novčića „Danica“ i dvie do tri druge knjigice. Kako vidite, mrtvo čelo, dapače izpod čela. Znajte, da n. pr. sama „Danica“ među rođjenom braćom vriedi barem 70 novč.

Eh, kad je tomu tako, mora to društvo prije li kašnje propasti — reći će koji od vas. Varate se, ako tako mislite. To društvo dapače liepo napreduje, to ima u Zagrebu baš gospodaku kuću ili palaču.

Pazite, da vam na kratko rastumačimo, kako je to. Kada se je ustrojilo ili ustanovilo „Društvo sv. Jeronima u Zagrebu“ priakočili su mu u pomoć mnogi rodojljubi tako, da je svaki od njih otvorio svoju mošnju, pak na stol polotio, koliko je već htio. Tako je postala glavnicia ili kapital ovoga društva.

Drugi pak, kojim je bila slabija mošnja plaćali su na godinu po 1 forint. Od interesa ovako sabranoga novca počelo je društvo štampati knjige i dijeliti ih među svoje članove.

Nego ni ovako nebi bilo društvo baš cvalo, da mu nisu i kašnje često s dobrom rukom pričekli rodojljubi na pomoć.

Danas, kako smo vam već rekli, ovo društvo pomoću Božjom liepo napreduje. Pa i neka, kada je puku od koristi.

Zašto smo vam sve ovo spomenuli? kažite zašto? I vam, ako ste i kmeti, dobro je da znadete mrvu više, nego li su znali vaši stariji. A mnogo liepoga i korisnoga baš ćete naći u knjigah „Društva sv. Jeronima“. Samo za jednu krunu na godinu imate Danicu i još dvie ili tri druge knjige. A znadete, da sama Danica, koju obično i kupite košta 25 novčića. Dakle doložite još 25 novčića pak ćete imati još dvie do tri knjige. Upišite se u ovo društvo. To vam nije teško. Jednu krunu na godinu lahko ćete od ustih otegnuti. Podjite liepo sa tom krunom k našoj gospodi, pak ju umolite, neka vas upiše u društvo sv. Jeronima u Zagrebu. Naša gospoda će vam to drage volje učiniti, a vi ćete samo negde pred Božićem dobiti „Danica“ i još par drugih knjiga.

A možete se i za čiel život upisati u ovo društvo, ako platite jednaput za uvijek samo 5 forinti ili 10 kruna. Kad vi, ovoliko na jednom platiću društvu, primat ćete badava dok vas budu zemlje nosile sve knjige, što ih ono izadje. Samo možda ćete platiti po koji groš za poštu.

Bolje je još da ovako upišete u društvo mesto sebe svoju malicu ili dječka, pak dokle god budu živi, dobiat će badava knjige. Kako vidite, ona petaća nije baš u more vržena.

Ovoliko mi, a vi, kako komu Bog daše i sreća junačka.

Vinko.

Gospodarske viesti.

Hrana rastlina i kemijska ili umjetna gnojiva.

Pepelčna gnojiva. Iza fosforne kiseline najvažnije je hranivo za rastline pepelika. Ima zemljišta, koja je trebaju manje, a opet ima jih, koja je trebaju više. Teške, glinenate i ilovaste vrsti tla obično po naravi obiluju pepelikom, pa će na njima pepelčno gnojenje korijitati samo, onda, kada je za oduzeto mnogo pepelice opetovanim gojenjem rastlina, koje imaju veliku potrebu pepelike, n. pr. krumpir. Ako mi na istom tlu sijemo redom više godina krumpir, nećemo nikako imati u zadnjih godinah obilna ploda, ne damo li tu pepelike, jer je krumpir mnogo treba i mnogo je tlu uzimlje. Gnojenje sa pepelikom potrebuju tusta, humora tla i pjeskulje.

Dok gnojenje sa samimi fosfatnima gnojivi će biti uvijek korisno, ono sa samimi pepelčiniima gnojivi će to biti riedko kada. Treba spojiti oboje skupa. Može se sa stalnosti kazati, da kad tlo treba pepelike, onda sigurno treba i fosforne kiseline i šašika.

U prijašnjih brojevih smo kazali, da se je prije pepelika davala zemlji samo sa pepelom. On je bio do nedavno jedino pepelčno gnojivo. I danas ga se još mnogo rabli.

Najviše pepelika sadržaje pepel od briesta, pak onaj od bora i od topola, a napokon onaj od bakve i od hrasta. Kod gojenja sa ovimi pepeli treba 30—25 kvintala po hektaru. Manje pepelike ima pepel od kamenog ugljenja; njega bi trebalo 40

kvintala po hektaru; a najmanje je pak ima onaj od koksa. Ova bi se trebalo 50—100 kvintala po hektaru. Pepel treba da bude dakako nulažen, jer on izlužen ima je u vrlo maloj množini.

Tko ima dosta pepela, a ne zna kamo ni što njim, dobro čini, da ga iznese i razaspe na svoje pašnjake, travnike, vinograde ili njive gdje goji krumpira ili djetelina.

Od kada su pred 40—50 godina našli u Strassfurtu, u Njemačkoj, ruđnu sol, koju kopaju 300—400 metara pod zemljom svela su se u trgovinu dva nova pepelišna gnojiva. To su dvije rude, koje se zovu koinit i karnelit i kojih ima mnogo u onih ogromnih nolinih naslagah.

U Njemačkoj upotrebljavaju se dvije rude za gnojivo ovako, kako ih izvade iz zemlje, samo, da je samelj. Za naše bi to južne krajeve bilo preskupo, jer, pošto jih treba više, bi nas previše stajala vožnja. Za dolje krajeve se u tvornicah čisti one dve rude koinit i karnelit od drugih primjesa i spravlja u trgovinu pod ime sumporno kisela pepelika ili pepelišni sulfat i soliko-pepelika ili solična pepelika (kalij). Prva se tvori od koinita, a druga od karnelita. Dok ove rude onako proste, imaju u sebi tek 12—13% pepelike, kad su u tvornicah pročišćene imaju je do 50%. Za to se u naših krajevih za pepelišno gnojenje rabi najviše ili sumporno kisela pepeliku ili soliču u pepeliku.

Razlika med ovimi dvojimi gnojivima nije velika, samo se preporuča onomu, koji se hoće služiti solinomu pepelikom neka ju raztrese za rana prije sjetve, da mogu kiše brzo raztopiti i odnesti sol, a pustiti pepeliku. Ona sol mogla bi škoditi klici sjemena. Kod sumporno kisele pepelike nema te soli i za to niti to pogibelji. Al je za to ova nešto skuplja. Ovoj je obična cijena K. 27, a onoj K. 12:60 po kvintalu.

Pepelišna gnojiva treba da budu odmah nakon posipanja prilično duboko podorana ili pokopana; samo posipanje nije

dosta. I njih se raztrese onako kako i fosfatna gnojiva t. j. jih se pomiješa prije sa 1—2 pnta toliko pjeska ili suhe zemlje pak onda razspe po tlu. Upotrebljavaju se obično 150—250 kg. na hektar. Sumporna kisela pepelika može da se pospe u proljeću, a soliko pepeliku treba posipati jeseni ili na zimu.

Rusko-Japanski rat.

Svi „Čifuti“ ovoga svijeta puknut će od jada, jerbo Japanci nisu još poubili sve Rusa. Naprotiv Japanci su prošli čedan debili od Rusa kod Port-Artura poštenih batina. U noći od utorka na sredu (23. i 24. februara o. g.) pokušali su Japanci, da ulaz u luku Port Artur zatvore sa 4 starim ugljenom i kamenim nakanrima plovbrodi, da tako zaprieče nekim brodovom izlaz iz luke. Te stare plovbrode pratila je japanska flota, jake 16 ratnih brodova. Čim su Rusi opazili neprijatelja otvorili su živu vatru na neprijatelja koji sa ratnoga broda „Ritvisan“ toli sa kopnenih tvrđa. Ruski kaunni uništili su ona četiri stara japanska plovbroda a povrh toga bijahu tri Japanske ratne ladje i nekoliko torpiljaka teško oštećene. Ruski brod „Retvisan“ ponio se baš junački. To je onaj isti brod, za koga je „Piccolo“ pisao, da su ga Japanci još 8. februara na dno hitili. Boj pred Port Arthurom u noći od 23—24 februara trajao je do dana. Japanci su u zori pobjegli pustiv pred Port Arthurom ona četiri stara plovbroda i tri ratne ladje. Iz toga Japanskoga pokusa vidi se, da Japance vode Englezi i Amerikanci. Što su Japanci htjeli učiniti dne 23—24. februara pred Port Arturom to su Amerikanci učinili u Amerikansko-Spanjolskom ratu pred Sant Jagom na Kubi. Nego Englezi i Amerikanci mogu se ovaj put za nos primit. Bačuška Rus neda se tako lahko pojest.

Čifutski listovi pišu doduše, da kod toga boja pred Port Arthurom nije bio oštećen nijedan japanski brod ali toga neće vjerovati nijedan, tim manje što jedan englezki trgovac iz Japana javlja svojim prijateljema, da je u dockih do 12 teško oštećenih japanskih ratnih ladja.

General Pflög brzoglavio je u četvrtak, dne 25. februara ruskomu caru sljedeće: „Danu u 2 ure po ponoći su Japanci navalili na Port Arthur. Bitka je trajala do 4 ure u jutro a Japanci su bili na cijeloj crti odbiti.“

Rusi su pak nakupili u Koreji i Mančuriji do 200 tisuća vojske pak se svakim danom očekuje odlučna bitka na kopnu. Listovi pišu, da imadu Japanci na Koreji u svemu jedva 50 tisuća vojnika. Ako je tomu tako onda se može već unapried znati kako će taj rat svršiti.

Ruska vojska prekoracišla je na 27. februara rieknu Jalu u Koreji te se kod te prilike srazila sa jednim odielom japanske kavalarije. Japanci su bili potučeni i pobjegli su pustiv konje i oružje.

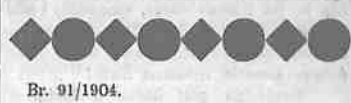
Zadnje vijesti.

Slavenski koncert u „Narodnom domu“ u Voloskom. Oporni pjevači ljubljanskoga kazališta priredjuju u subotu, dne 5. o. mj. na 8¹/₂ sati na večer u „Narodnom domu“ slavenski koncert, kod kojega će se pjevati hrvatske, češke, ruske i poljske pjesme, košto i tercet iz najnovije hrvatske opere „Petar Svčić“ od Istranina Josipa Mandić. Poblizje oglasi. Preporučamo svim da dodju na taj koncert.

Pokušaj samoubojstva potinio je sinoć oko 9 ure gosp. J. T. iz Opatije. Našli su ga prostrijelnom glavom na šumskom putu kraj sv. Roka u Voloskom. Dr. Fabianić povezao mu ranu te ga onda odpremio u riečku bolnicu. Čini se, da rana nije po-

gibeljna. Kako uzrok tomu za vojskom koraka g. J. T. navadja se njegove financijske neprilike.

† Ivan Dragovina, župnik u Lovranu, umro je noćas. Više o pokojniku u dojdnom broju.

Br. 91/1904.

Oglas natječaja.

Podpisana uprava kotarske bolestničke blagajne u Voloskom razpisuje ovim natječej za mjesto jednoga nadglednika bolestnih društvenih članova.

Mjesečna plaća iznaša K. 70 plativih naknadno svaki mjesec.

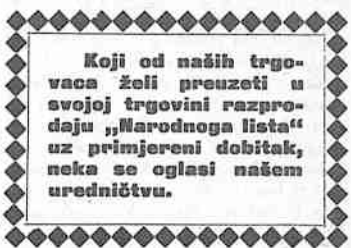
Zahtjeva se poznavanje hrvatskoga a po mogućnosti također njemačkoga i talijanskoga jezika.

Molitelji moraju također dokazati, da znaju čitati i pisati.

Molbenice imaju se predložiti napisanoj najkasnije do 15. marča 1904.

Za upravu kotarske bolestničke blagajne u Voloskom.

Predsjednik: Dr. Pošćić.

Koji od naših trgovaca želi preuzeti u svojoj trgovini razprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomasić i Felice Turina u Opatiji; Andra Blečić i Marija pl. Märzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Mošćenicah; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonije Priekić u Iki; Vjekoslava Kinkela u Rukavcu; Dinka Spinčić u Mihotićih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trisjetićih; Ljudevita Jelusić u Kastvu; Antona Saršon-Ivančić Sv. Matej.

Pojedini broj stoji 6 filira.

Svoj k svomu!

Žigice i Cigarettopapir družbe „Cirila i Metoda“ kao i hrvatske narodne nošnje razglednice troboje, dobije se kod

V. Lenca, Rieka

Na veliko uz vrlo umjerene cijene. Razšiljanje samo pouzecom: Via Fosso, i Via St. Bernardino, Rieka.

U životu nikad više

ovako riedke zgođe

500 komada samo for. 1:95.

Krasna pozlaćena i dobro ideća ura, 3 god. garancije, sa prikladnim lancem, i moderna svilenka kravata za gospodu, 2 kom. najfinijih šepnih rubaca, 1 držeštan prton za gospodu sa imit. dragim kamenom, 1 kožna novčarka, 1 krasno žepno ogledalo, 1 par dugmad za manšete, 3 dugmeta za prsu, sve 3% doblja slatko, sa pateniranim zatvaranjem, 1 prva pisna sprava od nila, 1 album sa najljepšim slikama na svietu, i elegantna parikha pribadača za gospođe (Novost), 1 par bontona od similibrijanta, vrlo trajni, 5 šaljivih predmeta na veliko veselje za stare i mlade, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa urom, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo for. 1:95. Šalje se pouzecom ili da se novac unapried pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoji od 24 elegantno uredjenih soba sa električnom razsvjetom, ku-plištem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

provijena je uvijek svježim jelom i pićem. Toči se originalno pilzensko pivo, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

Poslužba bezprikorna

Cijene vrlo umjerene.

Odgovorni urednik: Petar Rubinić.

Pijte!

Kapl Spasitelja, koje se mogu zbog svoje djelatnosti nazvati čudotvornima, kod svih bolestih štelnica, posjeduju probavu, podavaju tek (apetit) za jesti; proti hemoroidam, natramu, šgaravici, oteku sluzene i jetara itd. itd. — a djeluju upravo čudotvorno i kod već zastarjelih bolestih.

Nebi smjelo manjkati u sljedejoj kući ove glasovite i čudotvorne kapljice.

1 bočica samo 60 fl. (30 novč.) a na svakih šest bočica dobije se jedna badava.

Naputak za uporabu ovih kapljica prileži svakoj bočici — a naputke i otkjen za sve bolesti, bilo kod ljudi ili blaga (za krave, konje, volove, svinje itd.) šaljem na zahtjev franco i badava.

Naručbe odpremuju se i sa poštom (i to najmanje 6 bočica Kapl Spasitelja) a ostalo prema želji, to treba jedino naručiti kod vladnika najbolje i najviše ljekarne, a to je ljekarna „al Redentore“ (k Spasitelju) na Rijeci — stoga naručite samo pod ovom adresom:

Hinko Babić,
ljekarna k Spasitelju (al Redentore).
Rijeka, blizu velike crkve.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štjednju od svakoga, te plaća od istoga 4¹/₂% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štjednju uložene imove bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odzaka u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Poblizje informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jauzečića, Dr. I. Pošćića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 iznašao je K 2777.889:20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576:14

Ravnateljstvo.

Tiskara V. Pomčić i dr. — Opatija.